

5. Slachtoffer Jodenvervolging

Anna Keppel - Roodenburg
13 mei 1904 - † 6 maart 1944, Auschwitz

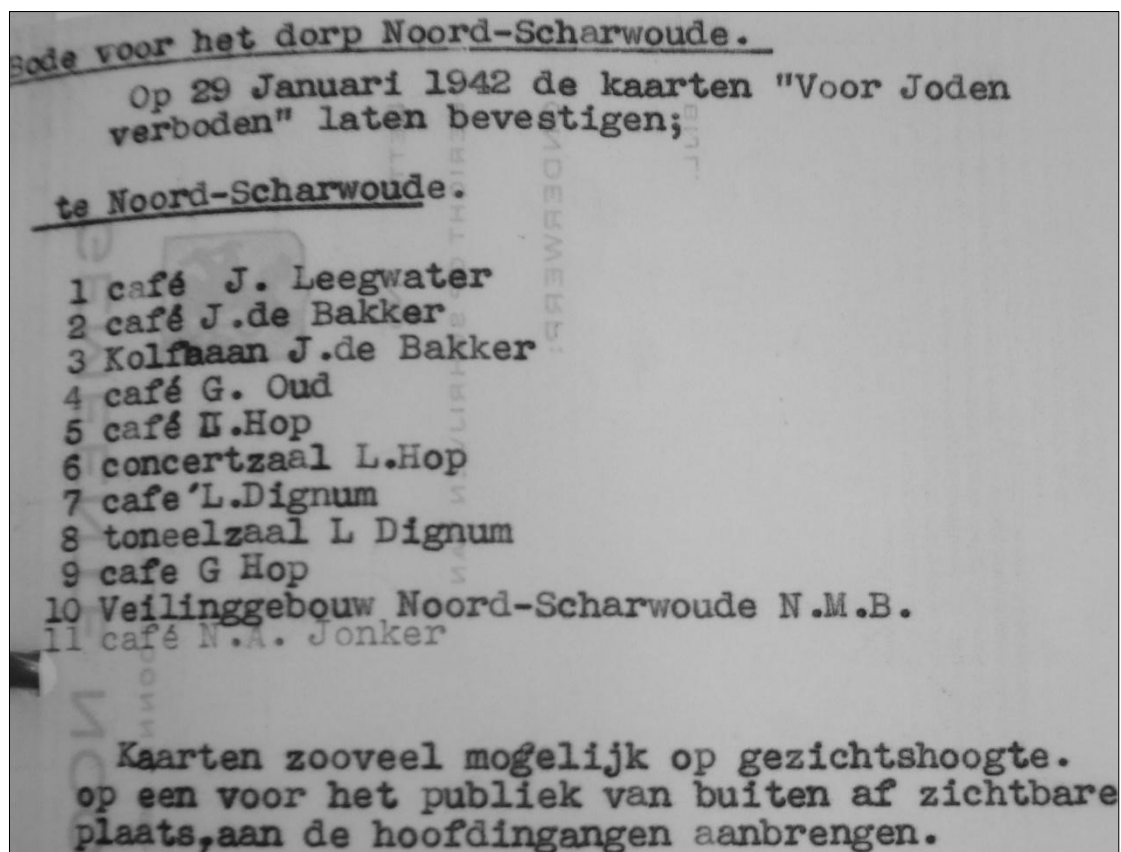

Anna Keppel-Roodenburg met haar dochtertje Elly

Jodenvervolging in Langedijk?

Van echte Jodenvervolging en razzia's op Joden is in Langedijk geen sprake geweest. Wel krijgt Langedijk te maken met de landelijke regeling ten aanzien van Joden en de gemeente wordt geacht die uit te voeren. In de eerste twee oorlogsjaren valt dat allemaal nog erg mee, maar in 1942 begint het serieus te worden.

Zo wordt de bode van de gemeente erop uitgestuurd om borden "Voor Joden Verboden" bij de openbare gebouwen aan te brengen. Vóór die tijd was "Joden Niet Gewenscht" voldoende, nu niet meer.

De bode wordt op pad gestuurd om de borden "Voor Joden Verboden" aan te brengen

Fietsen moeten worden ingeleverd (bij een eventuele reparatie moet de eigenaar dat nog betalen. . .). Joden mogen geen telefoon meer hebben en ze moeten naar Amsterdam verhuizen. Daar komt Anna juist vandaan! Zij is als huishoudster in 1940 naar Langedijk gekomen en daar getrouwd met Arie Keppel. Ze wonen op de Pikstraat (nu Werfstraat) in Noord-Scharwoude en krijgen 11 juni 1941 een dochttertje: Elly.

Anna geniet al bescherming omdat ze met een Nederlander is getrouwd, het feit dat ze een dochttertje heeft, betekent nog weer extra bescherming. Volgens de Neurenberger rassenwetten is ze nu niet meer als vol-Joods aan te merken.

Door dit veilige gevoel komt het idee op om de familie in Amsterdam, die gedeporteerd dreigt te worden, juist naar Langedijk te halen. Aan het eind van de Pikstraat, over een sloot, staat een lege schuur en daar kunnen de familieleden van Anna mooi in worden ondergebracht. In de zomer komen de eersten en in december 1942 arriveren ten slotte de ouders van Anna. In totaal duiken zes personen onder.

Verraad!

Het gaat een jaar goed, tot 29 december 1943. Drie leden van de Sicherheitsdienst (SD) lopen de Pikstraat in en arresteren de verborgen familieleden. Ook Anna moet mee door dit ernstige geval van Jodenbegunstiging, want dan telt de bescherming van het gemengd gehuwd zijn niet. Het is geen razzia, bewust lopen de SD'ers recht op hun doel af. Het is meer iets van "even die mensen ophalen", waarbij vrijwel zeker is dat er verraad in het spel is.

Ze hebben net in de Oosterstraat ook al een 78-jarige vrouw en een kind van ongeveer vijf jaar opgehaald, ook Joden. Wie hen heeft verraden is tot op de dag van vandaag onbekend. Ondanks het circuleren van verscheidene namen is er nooit hard bewijs gevonden.

De hele groep moet worden afgevoerd en wordt voorlopig opgesloten in het gemeentehuis van Noord-Scharwoude. De politie van Langedijk bewaakt ze en wacht op een bus om ze weg te brengen. De SD'ers zijn al naar Amsterdam om Clara, de zus van Anna, te arresteren. Vader Roodenburg had een brief van haar bij zich met een adres erop. . .

Het nieuws verspreidt zich snel en er komt actie voor een bevrijding. Groepscommandant Leegwater van de politie zegt zijn medewerking toe en om 20.00 uur mag het gebeuren. Peter Verburg heeft een auto verdekt opgesteld bij het gemeentehuis en weet een adres in de Beemster waar ze heen kunnen. Dan begint de groepscommandant te vertragen. Eerst wordt het 21.00 uur, dan komt 22.00 uur weer beter uit. Er komen ondertussen steeds meer politiemensen naar het gemeentehuis. Heeft hij gebeld voor versterking? Een bevrijdingsactie wordt nu wel erg moeilijk. Ten slotte komt de toezegging: 23.00 uur kan het. Precies op dat tijdstip komt echter de bus van de busonderneming H.A.B.O. aan om de in totaal negen Joodse mensen af te voeren. Onder bewaking van de Langedijker politie gaan ze naar de gevangenis in Scheveningen, waar de Duitsers ze overnemen.

Alle middelen worden aangewend om ze vrij te krijgen. Advocaten worden ingeschakeld wegens de juridische bescherming van het gemengde huwelijk van Anna, de "Joodsche Raad" wordt om vrijstelling van deportatie gevraagd, en Arie Keppel biedt aan in plaats van zijn vrouw in de gevangenis te gaan zitten. Niets helpt, Anna komt niet vrij. De "Joodsche Raad" in Amsterdam is een door de Duitsers afgedwongen Joodse instelling om Duitse instructies uit te voeren. De Raad kan mensen vrijstellen van deportatie bij voldoende bewijsstukken maar elke dinsdag moet er wel een volle trein vanuit verzamelkamp Westerbork richting Polen. Ondanks alle gedane moeite, spijt het de Raad op 15 maart 1944 te moeten mededelen thans niets meer te kunnen doen.

De "Joodsche Raad" laat weten niets meer te kunnen doen

JOODSCHE RAAD VOOR AMSTERDAM AFD. EXPOSITUR TELEFOON 95248, 26274 POSTGIRO 447336	AMSTERDAM-Z., 15 Maart 1944 JAN VAN EICKSTRAAT 15
Bij Uw antwoord te vermelden: St/AH.	den Heer A. Keppel, Pikstraat 4, Noord-Scharwoude.
Mevrouw,	
In antwoord op Uw schrijven van 14 deser deelen wij U mede, dat wij de door U doorgezonden foto-copiën hebben teruggevraagd. Zoodra wij deze ontvangen, zullen wij U deze doen toekomen. Het feit, dat voor Uw euhgenoote geen stappen meer kunnen worden ondernomen, is geen gevolg van het te laat aankomen van bedoelde foto-copiën. Anderen, die wel tijdig hebben kunnen antoonen, dat zij gemengd gehuwd waren, verkeeren in dezelfde positie. Het spijt ons, U te moeten mededeelen, dat U in deze aangelegenheid thans niets meer kunt doen.	
Hoogachtend, A. Keppel (Rüttgen)	

3 maart 1944 vertrekt uit Westerbork een trein met Anna en zus Clara naar Auschwitz. Na aankomst op 6 maart 1944 worden ze meteen vergast. Alle andere gepakten van de Pikstraat treft hetzelfde lot op andere data. Anna's ouders zijn al vergast op 28 januari 1944. Maar dat weten we nu. Van al die feiten is jarenlang niemand op de hoogte.

Wanneer wordt het bekend?

Bevrijding op 5 mei 1945 brengt bij veel mensen hoop op een terugkeer van een familielid waar al heel lang niets meer van is gehoord. Er kunnen formulieren worden ingevuld bij de gemeente om vermiste personen op te geven en Arie Keppel doet dat ook. Hij doet zelf ook onderzoek in Amsterdam maar komt uiteindelijk niet verder. Op 24 mei 1946 verzoekt hij om een serieus onderzoek en een gerechtelijke straf tegen diegenen die volgens hem schuldig zijn aan het verraad. In een uitgebreid verslag zet hij uiteen hoe het volgens hem is gegaan en wijst drie mensen aan als hoofdschuldigen. Het levert hem niets op. Officieel komt er geen enkel bericht meer over Anna, formeel weet

niemand hoe het met haar is afgelopen.

Het Centraal Oranje Comité Langedijk hakt de knoop in 1946 al door en herdenkt haar als slachtoffer.

Haar dochter Elly is de eerste geweest die de feiten onder ogen kreeg. Na een persoonlijke speurtocht kreeg zij in 1992 in het documentatiecentrum van Westerbork de ware toedracht te horen.

Langedijk.

Een blunder van het Oranje-Comité

LANGEDIJK — Bij de kranslegging bij het monument aan de nieuwe Prov. weg op 3 Mei j.l. werd ook de naam genoemd van mevr. Keppel—Roodenburg, terwijl haar naam onlangs in het monument is gebeiteld.

Zoals men weet, werd mevr. Keppel met nog enkele Joodse landgenoten in Dec. 1943 op last van de S.D. weggevoerd. Hoewel nooit meer iets van deze mensen werd gehoord, is er officieel nimmer enig bericht ingekomen.

Naar wij vernemen, is aan den heer Keppel niet medegedeeld, dat de naam van zijn vrouw op het monument geplaatst was, noch werd de heer Keppel uitgenodigd bij de officiële plechtigheid aanwezig te zijn.

Het is wel een ernstig verzuim van het Oranje Comité, dat dit is geschied en het is te hopen, dat men eerst de officiële berichten afwacht, eer men tot zoiets overgaat.

Het Centraal Oranje Comité Langedijk weet het 3 mei 1946 al zeker dat Anna niet terug zal keren